

NÁZOR

Euro zachráněno – zapomeňte

Evropská měnová unie přežila světovou dlouhodobou krizi a zdá se být zachráněna. Ale za jakou cenu? Určitě za cenu vysokých nákladů a injekcí do záchranných fondů a krachujících bank. Někteří kritici tvrdí, že byla zachráněna i za cenu „velkých kompromisů“ při výkladu a aplikaci unijního práva.

Externí pozorovatelé, hlavně Světová banka radily Unii postavit proti měnové unii též unii rozpočtovou s centrálním rozpočtem, jednotnou rozpočtovou politikou a centrální rozpočtovou vládou. Taková koncepce by znamenala zásadní změnu zakládacích smluv, s níž by řada členských zemí, včetně Česka, určitě nesouhlasila. Proto se zatím realizovala jen dílčí řešení, která sice vykročila naznačeným směrem, ale nepřekračují rámec platného primárního práva EU. I když jsou často na jeho hraně. Jsou to především mezinárodní smlouvy o tzv. fiskálním paktu a o Evropském mechanismu stability uzavřené vně primárního práva, ale v souladu s principem posílené spolupráce podle čl. 20 Smlouvy o EU.

Pochybnosti vzbudily kroky Evropské centrální banky z roku 2012 související s nákupem vládních dluhopisů. Na odborné úrovni bylo poukázáno na rozpor s čl. 123 Smlouvy o fungování EU. Ten výslovně zakazuje Evropské centrální bance podílet se na sanaci veřejných rozpočtů. Pro právní společenství, jakým EU bezesporu je, by bylo nepříjemnou pachutí, kdyby byla záchrana eurozóny spojována s ohýbáním primárního práva. Proto je dobře, že

německý Spolkový ústavní soud podal v této souvislosti předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie.

Už sama skutečnost, že se Spolkový ústavní soud k předběžné otázce uchýlil, je hodná zaznamenání i pro obecné uvažování našeho Ústavního soudu. Ale o to konkrétně nejde. Spolkový ústavní soud byl až dosud poměrně permissivní k fiskálnímu paktu a Evropskému mechanismu stability. Ovšem obhajovat být i skryté porušování čl. 123 SFEU se mu patrně nechce. Také pod vlivem rozsudku SDEU ve věci Pringle, podle něhož zákaz sanovat veřejné rozpočty Evropskou centrální bankou dle čl. 123 SFEU je něco jiného než Evropský mechanismus stability. Právě ten nemá za cíl zákaz stanovený v článku 123 SFEU obejít. Účastnické státy se totiž nemohou přímo ani prostřednictvím organizací, které si zřídí nebo které uznají, odchýlit od unijního práva nebo takovou odchylku strpět. Na rozhodnutí SDEU budeme netrpělivě čekat, protože může znamenat nejen koncepční změnu rozpočtové politiky eurozóny, ale hlavně nový vývoj pojetí nezávislosti centrální banky.

prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.
proděkan a vedoucí Katedry
evropského práva Právnické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze

Další komentáře profesora Tomáška si můžete kromě časopisu přečíst také na webu Právní rádce.

ZÁKONY

Nové požadavky a správní postupy týkající se letišť

Dne 14. února 2014 bylo v Úřední věstníku EU, řada L, č. 44, str. 1-34, zveřejněno nařízení Komise (EU) č. 139/2014 ze dne 12. února 2014, kterým se stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

Nařízení bylo přijato především s cílem zásadním způsobem napomoci k udržování vysoké a jednotné úrovně bezpečnosti civilního letectví v

(Pokračování na stránce 2)

V únorovém čísle měsíčníku Právní rádce, které vyšlo 14. 2., najdete například tato témata:

- PODROBNOSTI O NOVÉ HYPOTEČNÍ SMĚRNICI A JEJÍCH SOUVISLOSTECH
- POKRAČOVÁNÍ PRÁVNÍ REALITY SHOW O SPOLEČNÉM JMĚNÍ MANŽELŮ
- KOMENTOVANÉ VÝSLEDKY Z VYHLÁŠENÍ CEN PRÁVNÍKŮ ROKU 2013
- CO MUSÍTE NOVĚ UDĚLAT PŘI PRODEJI ČI PACHTU ZÁVODU
- NOVÁ ÚPRAVA ZAPOČTENÍ A SRÁŽEK ZE MZDY
- ROZHOVOR S DAŇOVÝM EXPERTEM MARTINEM ŠVALBACHEM NEJEN O INVESTOVÁNÍ POMOCÍ SVĚŘENSKÝCH FONDŮ

Eurobarometr: Mají Češi pocit, že s EU roste kriminalita?

Na podzim 2013 opět proběhl průzkum veřejného mínění „Eurobarometr“, jehož se účastnil také jeden tisíc českých občanů. Hlavním tématem průzkumu bylo, co Evropská unie znamená pro občany, s čím si ji spojují a co od ní očekávají.

Celkem 20 procent Čechů se například vy-

(Pokračování na stránce 2)

inzerce

Vydavatelství Eonomia pořádá konferenci

Digitální šance PRO BYZNYS

18. března 2014 ■ konferenční prostory „U Hájků“

e.conomia edice

Pro
Byznys →

HLAVNÍ PARTNER

trask

PARTNER

dimension data

POD ZÁŠTITOU

ictunie

Více informací
a registrace na:
www.eonomia.cz/konference

e.conomia
obsah rozhoduje

(Pokračování ze stránky 1)

Evropě. Evropské nařízení č. 216/2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví totiž vyžaduje zavést podrobná prováděcí pravidla, kterými se stanoví podmínky pro infrastrukturu a bezpečný provoz letišť.

Nově jsou tak definována podrobná pravidla týkající se například podmínek pro stanovení certifikačních předpisové základny použitelné na letiště a pro její oznámení žadateli, pro vydávání, zachování, změnu, omezení, pozastavení nebo zrušení osvědčení pro letiště a osvědčení pro organizace odpovědné za provoz letišť, včetně provozních omezení týkajících se určitých rysů návrhu letiště, pro provoz letiště v souladu s hlavními požadavky stanovenými v přílohách Va a Vb nařízení (ES) č. 216/2008. Dále také pravidla týkající se povinností držitelů osvědčení a podmínek pro schválení a změnu stávajících osvědčení pro letiště vydaných členskými státy, podmínek pro rozhodnutí o nepovolení výjimek podle čl. 4 odst. 3b nařízení (ES) č. 216/2008, včetně kritérií pro nákladní letiště, oznamování vyláčených letišť a přezkumu udělených výjimek, podmínek, za nichž je provoz zakázán, omezení nebo podřízení určitým podmínkám v zájmu bezpečnosti a dalších.

Veškerá nová pravidla by měla odrážet současný stav techniky a osvědčené postupy v oblasti letišť, brát v úvahu použitelné standardy a doporučené postupy Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), zohledňovat celosvětové zkušenosti s provozem letišť a vědecko-technický pokrok v oblasti letišť, být přiměřená velikosti, kategorii a složitosti letiště a povaze a objemu provozu na něm, zajišťovat nutnou flexibilitu pro přizpůsobené plnění požadavků a zohledňovat případy infrastruktury letišť, která byla vytvořena již dříve. **Nařízení vstupuje v platnost dnem 6. března 2014.** Více na <http://www.codexisuno.cz/OJH>

Opravy povrchu vozovek budou snazší

Dne 19. února 2014 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 26/2014 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Novela co do počtu novelizačních bodů relativně úzkého rozsahu má dle důvodové zprávy uspokojit urychlenou potřebou reagovat na změny realizované zákonem č. 350/2012 Sb. novelizujícím mimo jiné stavební zákon. Ministerstvo dopravy mělo ambici upravit novelizovanou vyhlášku tak, aby byly vytvořeny podmínky pro rychlejší a administrativně méně náročné provádění běžné obnovy vozovkového souvrství pozemních komunikací v rámci běžné a souvislé údržby ve smyslu přílohy č. 5 této vyhlášky.

Dle ministerstva dopravy totiž vlivem nepříznivých povětrnostních vlivů pravidelně dochází k výraznému poškození dopravní infrastruktury, nadto je dopravní síť v České republice dlouhodobě podfinancována. To vše v souvislosti s nárůstem dopravní zátěže na existující dopravní síť a s vysokým počtem škod vzniklých díky oněm povětrnostním vlivům mělo zapříčinit významné snížení kvality jejího stavebního stavu. Bez okamžité adekvátní reakce, za kterou je považováno pouze zásadní navýšení rozsahu realizovaných údržbových prací, může být dle Ministerstva dopravy ohrožena i samotná způsobilost mnoha komunikací k jejich obecnému užívání. Trend údržbových prací a oprav z minulých let měla navíc významným způsobem zasáhnout uvedená novela stavebního zákona, v jejímž důsledku mělo dojít k praktickému zamezení možnosti provádět obnovu vozovkového souvrství pozemních komunikací na ohlášení ve smyslu § 105 stavebního zákona. Tato novela, vedle jiného, zavedla povinnost získat pro ohlášení stavby souhlasy vlastníků všech pozemků, které přímo sousedí s pozemkem, na němž je stavba ohlašována. V případě silničních pozemků, které leckdy mají na jednom katastrálním území délku i několika kilometrů a sousedí tudíž se stovkami pozemků, se stalo takové ustanovení prakticky neaplikovatelným, obnova krytu pozemních komunikací byla aplikací institutu ohlášení z povahy věci prakticky vyloučena. Díky tomu bylo nutné jakoukoliv obnovu vozovkového krytu, která vyžadovala jakoukoliv částečnou či úplnou uzavírku pozemní komunikace, což je téměř vždy, povolovat v rámci stavebního řízení a vydávat stavební povolení. Nastalé situaci má napomoci právě vydaná novela, která má umožnit provádění běžné obnovy krytu vozovky pozemních komunikací bez ohlášení. Mělo by tím dojít k významnému urychlení administrativních procesů, díky čemuž bude možné v maximální míře předpokládané opravy nejen vysoutěžít, ale také zrealizovat. **Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 3. 2014.** Více na <http://www.codexisuno.cz/OJH>

VZORY SMLUV A PODÁNÍ

Vzory smluv a podání, které pro Vás vytváří odborníci!

Komplexní aktualizace modulu v souladu s rekodifikací soukromého práva

www.codexis.cz

 CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 1)

slovalo, že EU pro ně znamená vyšší kriminalitu. Výsledky podzimního Eurobarometru jsou ve svém celkovém souhrnu relativně kladné.

Přestože je přístup českých občanů k Evropské unii většinou ambivalentní, průzkum ukazuje, že Češi si unii spojují více s pozitivními dopady než s těmi negativními.

Nicméně i tak zůstali občané ČR více skeptičtí v oblasti práva a kriminality, ve srovnání s jinými evropskými zeměmi. Celkem 20 procent občanů je přesvědčeno, že s Evropskou unií je spojena větší kriminalita, což je o sedm procent více než je evropský průměr. Toto číslo tak zároveň vyjadřuje, že Češi si asociují EU s kriminalitou téměř stejně jako s nezaměstnaností. O té je přesvědčeno 22 procent respondentů.

Další informace z průzkumu se dočtete na: <http://pravmiradce.ihned.cz/c1-61774140>

Sbírka: Nové vyhlášky i rozhodnutí prezidenta o vyhlášení eurovoleb

Osmnáctého a devatenáctého února se Sbírka zákonů rozšířila o dvě nové částky. Přibyly tři vyhlášky ministerstev, nařízení vlády a rozhodnutí prezidenta republiky o vyhlášení voleb do Evropského parlamentu.

Dvě nové vyhlášky z 19. února jsou technického charakteru, přičemž jedna drobně pozměňuje už existující prováděcí vyhlášku ministerstva dopravy o pozemních komunikacích. Druhá zrušuje platnost pozměňovací vyhlášky č. 26/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 448/2009 Sb., o stanovení hygienických požadavků na kosmetické prostředky.

Poslední zmíněná vyhláška je zcela nová a

(Pokračování na stránce 3)

ODBOBNÝ KONGRES
**PŘÁVNÍ
PROSTOR
2014**

15.-16. dubna 2014 / Hotel JEZERKA, Seč-Ústupy

Hlavní téma kongresu: (NE)ZNÁMÉ PŘÁVO
Hlavní odborní partneři: Soudcovská unie ČR,
Unie podnikových právníků ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR
Registrace a informace o kongresu na www.pravniprostor.cz

Pořadatel:

 CODEXIS®

Právní rádce

Výkon činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev

Dne 18. února 2014 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 23/2014 Sb. vyhláška o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry.

Vyhláška nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou vyhláškou č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, která se s účinností nové vyhlášky zrušuje, a to včetně svých novel. Provádějíc zákon o bankách, zákon o spořitelních a úvěrních družstvech a zákon o podnikání na kapitálovém trhu, nově v podrobnostech upravuje požadavky na řídicí a kontrolní systém, obsah zprávy o ověření řídicího a kontrolního systému, způsob, strukturu a periodicitu jejího zpracování a lhůtu pro její předložení, pravidla pro krytí a omezení rizik, uveřejňování informací, ale také některé informace a podklady předkládané České národní bance.

Přijetím nové vyhlášky má být dle České národní banky učiněno alespoň částečně zadost povinnosti harmonizovat tuzemskou právní úpravu v oblasti výkonu činnosti úvěrových institucí, především tuzemských bank, a obchodníků s cennými papíry s právními předpisy Evropské unie. V polovině roku 2013 totiž byly v Úředním věstníku EU zveřejněny nové právní předpisy z oblasti poskytování finančních služeb v rámci jednotného vnitřního trhu EU; konkrétně šlo o směrnici 2013/36/EU o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky (tzv. „CRD IV“) a o nařízení č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (tzv. „CRR“). Tyto nové předpisy jsou, dle důvodové zprávy, spolu se směrnicí 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů (MiFID), základními a stěžejními zdroji právní úpravy v oblasti zahájení a výkonu činnosti úvěrových institucí a investičních podniků. Vzhledem ke členství v Evropské unii tak vznikl České republice v souvislosti s vyhlášením nových předpisů legislativní závazek jejich implementace do tuzemského právního řádu. A právě nová vyhláška je jedním z projevů této implementace, i když pravděpodobně pouze dočasným. Počítá se totiž s tím, že jakmile bude dokončena transpozice na úrovni zákonné, když legislativní proces příslušného změnového zákona byl vzhledem k nedávné politické situaci na jistou dobu přerušen, bude vydána také standardní vyhláška prováděcí. Pro tuto chvíli však, jelikož transpozice podstatné části ustanovení CRD IV není určena do zákonů, ale do prováděcího předpisu, který by měla Česká národní banka vydat v návaznosti na zmocnění obsažená ve změnovém zákoně k CRD IV a CRR, bylo přistoupeno v mezích aktuálního zmocnění alespoň k vydání této vyhlášky využívající ustanovení CRD IV a zohledňující CRR. **Vyhláška nabývá účinnosti dnem 5. března 2014. Více na <http://www.codexisuno.cz/OJK>**

Zdroj: CODEXIS®

JUDIKATURA

Ultima ratio v judikatuře Nejvyššího soudu

Z pohledu trestního práva je zajisté zajímavé stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301/2012, které bylo pod číslem Rt 26/2013 publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu. Toto stanovisko jednak přibližuje rozdílnost právních názorů a soudní praxe v otázce subsidiarity trestní represe a jednak se snaží o jejich sjednocení. Rozsáhlé odůvodnění tohoto stanoviska předkládá detailní důvody, které se věnují jednotlivě všem šesti právním větvám stanoviska. Stanovisko se také podrobně věnuje uplatnění zásady ultima ratio v trestním řízení, včetně jejího vztahu k jiným právním zásadám. Jedná se tak o komplexní pojednání o zásadě ultima ratio, která je klíčová jak pro trestněprávní teorii, tak i pro trestní judikaturu. *Více na adrese <http://www.codexisuno.cz/OJE>*

Odpovědnost státu za škodu způsobenou průtahy v řízení

Dalším významným judikátem v oblasti restitučního práva je rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1791/2011. Toto rozhodnutí se zabývalo odpovědností státu za průtahy v řízení, jímž byl uplatněn nárok na vydání nemovitosti podle § 5 zákona č. 87/1991 Sb., o mírosoudních rehabilitacích. Soud prohlásil, že povinnost vydat nemovitost stíhá osobu povinnou, a proto je třeba nárok na náhradu škody (resp. ušlého zisku) uplatnit vůči ní, neboť ta porušila svou právní povinnost. Žalobkyně neuspěla s tvrzením, že nemohla nárok na náhradu škody uplatnit, když nebyl restituční spor pravomocně skončen, kvůli čemuž došlo k částečnému promlčení tohoto práva. Nejvyšší soud řekl, že povinnost vydat nemovitost nevychází z vlastnického práva, a proto se mohou oprávnění obracet se svými nároky na soudy a vedle restitučního sporu vést paralelně též spor o náhradu škody. *Více na <http://www.codexisuno.cz/OJF>*

Zdroj: CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 2)

nese název "o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry".

Předpis upravuje materii požadavků na řídicí a kontrolní systém, zprávy o ověření těchto systémů, pravidla pro krytí a omezení rizik, uveřejňování informací a některé informace a podklady předkládané České národní bance (ČNB).

Další novinky ze Sbírky se dozvíte na adrese <http://pravnicaradce.ihted.cz/c1-61728400>

Nejvyšší správní soud shání soudce pro dočasné přidělení

Vrchol soustavy správních soudů, Nejvyšší správní soud, nabízí možnost dočasného přidělení soudcům. Tato praxe má vést ke zkvalitnění práce soudců i zjednodušení hledání soudců pro správní soudnictví.

"Smyslem institutu dočasného přidělení v podmínkách Nejvyššího správního soudu je jednak zkvalitňování práce správních úseků krajských soudů v rámci celoživotního vzdělávání soudců, ale též hledání vhodných kandidátů pro doplňování správního soudnictví, a to mezi soudci správních úseků krajských soudů a případně rovněž mezi soudci obecných soudů," stojí na webu NSS.

Přidělení by mělo probíhat ve třech šesti-měsíčních cyklech, které na sebe bezprostředně navazují. Cyklus je určen vždy pro maximálně tři soudce a první začne 1. července letošního roku.

Pro více podrobností navštivte stránku <http://pravnicaradce.ihted.cz/c1-61779000>

Dvořák Hager & Partners má dva nové advokáty: Horskou a Vrajíka

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners posílila o dva nové advokáty. Nově přišla Jana Horská a z pozice koncipienta povýšil Michal Vrajík. Informuje o tom web kanceláře.

Jana Horská, která dříve působila v advokátní kanceláři Peterka & Partnersse zaměřuje na oblast nemovitostí, korporací, financí a práva duševního vlastnictví. Horská také vyučuje na Vysoké škole ekonomické.

Druhý z nových advokátů Michal Vrajík už v kanceláři pracoval od roku 2009 na pozici advokátního koncipienta a nyní úspěšně složil advokátní zkoušky. "Specializuje se především na pracovní právo, soudní spory, právo obchodních korporací a jejich přeměny," stojí ve zprávě na webu kanceláře.

Vrajík je také publikačně činný, jeho posledním počinem se stala publikace Judikatura Nejvyššího soudu z pohledu nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích.